

Conviețuiri

*Evenimente din viața comunităților etnice naționale reflectate în programele
studiourilor teritoriale*

Radio România Constanța

- *Emisiunea pentru tătari*

Respect, iubesc și port cu mândrie cele două stindararde!
Ghiulșen Ismail-Iusuf

Ziua de 26 iunie a fost proclamată „Ziua Drapelului Național” prin Legea nr. 96 din 20 mai 1998. Istoria Tricolorului, un simbol mai vechi decât Marea Unire, începe în 1848. În forma pe care o are și astăzi, drapelul a fost adoptat în 1867, în timpul domniei lui Carol I: albastrul apare lângă hampă, galben în mijloc, roșu în partea exterioară.

Drapelul României și cel al comunității tătare din Crimeea

Tot la data de 26 iunie, tătarii crimeeni sărbătoresc „Ziua Drapelului”. Această zi a fost sărbătorită pentru prima dată în anul 2010, datorită deciziei luate de Congresul Național al Tătarilor din Crimeea din anul 2010. „Tarak Tamgali Gökbayrak” este simbolul identității, justiției și libertății tătarilor din Crimeea, este de asemenea acceptat ca simbol al luptei împotriva ocupației ruse astăzi.

Inițiatorul sărbătorii, președintele Asociației Crimeea, regretatul Dr. Ahmed Ihsan Kırımlı, în timpul Congresului tinerilor tătari din Crimeea, organizat în 2005, a subliniat că Congresul Național al Tătarilor din Crimeea este un eveniment care trebuie amintit mereu și a sugerat să fie celebrat ca sărbătoare.

Liderii tătarilor crimeeni

Drapelul tătar crimeean a fost acceptat pentru prima dată în anul 1917, de primul Kurultay Național al Tătarilor Crimeeni.

Atunci, la 9 decembrie 1917, când s-a deschis primul Congres (Kurultay) al tătarilor crimeeni, cel care a declarat crearea Republicii Democrate Crimeea, toate casele și instituțiile arboraseră drapelul care are simbolul „tarak tamga” (tamgaua/simbolul sub formă de pieptene) galben pe fond albastru. Datorită fondului albastru, drapelul tătarilor crimeeni mai este cunoscut și ca „Gökbayrak” (drapelul cer).

De asemenea pe 26 iunie a.c., steagul tătarilor din Crimeea a fost arborat cu o ceremonie în fața clădirii guvernației din Kiev, capitala Ucrainei, ca parte a sărbătoririi Zilei Drapelului Național al tătarilor din Crimeea.

Veterană de Crimeea

foto: Ghiulșen Ismail-Iusuf, arhivă personală

Conf. univ. dr. Denis Ibadula, de la Universitatea Ovidius din Constanța,
a fost premiată în cadrul Galei Capital Femei de Succes 2024

Anul acesta Revista Capital a premiat femeile care fac performanță în România în cadrul Galei Capital Femei de Succes, ediția 2024. Evenimentul a avut loc joi, 20 iunie 2024 la București și a reunit femei lider din mediul de business, antreprenoriat, educație și cercetare, politic, cultural, medical, social, sportiv și mass-media.

Femeile lider premiate în cadrul Galei Capital Femei de Succes 2024 sunt doar o parte dintre doamnele extraordinare ale țării noastre, care au fost incluse de revista Capital în Top 100 Femei de Succes 2024.

O doamnă deosebită din etnia tătară este Conf. univ. dr. Denis Ibadula, directorul Laboratorului de cercetări matematice Româno-Turc „Grigore Moisil”, Universitatea Ovidius din Constanța, de asemenea și co-președinte al Asociației „Saladin Agiacai” a obținut de-a lungul timpului mai multe premii care încununează activitatea didactică și de cercetare care a pus Constanța pe harta mondială a cercetării matematice, a fost laureată, la Gala “Top 100 de femei care fac performanță în România”.

În rândul comunității noastre avem profesori valoroși care împărtășesc experiența lor elevilor și studenților și îmbină cu succes munca la catedră cu cea de cercetare, dar și copii cu rezultate de excepție la învățătură, aceștia sunt modele de urmat pentru tineri și nu numai.

Conf. univ. dr. Denis Ibadula,
de la Universitatea Ovidius,
premiată în cadrul Galei Capital Femei
de Succes 2024
foto: Denis Ibadula, arhivă personală

Un astfel de exemplu este doamna Conf. univ. dr. Denis Ibadula, distinsă, prietenoasă, cu o carieră de succes Denis Ibadula, este mamă, soră și un dacăl de excepție cu care s-ar mândri orice universitate. Este absolventă a Facultății de matematică și informatică a studiilor de master și doctorat, în cadrul Universității Ovidius, ca șefă de promoție.

A început cariera didactică în anul 1998, în prezent este conferențiar universitar în cadrul aceleiași universități. De-a lungul timpului a câștigat o serie de granturi și proiecte la universități de prestigiu din lume, a făcut stagii de pregătire și a susținut conferințe la Universități din S.U.A., Franța, Marea Britanie și Mexic. În anul 2011 a primit premiul pentru excelență în educație din partea « Fundației Dinu Patriciu », singura femeie din istoria competiției care a reușit să câștige premiul întâi, iar în anul 2014, „pentru merite deosebite în domeniul educației” în cadrul celei de-a V-a Gale organizată de « ziarul Anayurt » din Turcia (una dintre cele mai importante publicații care are o filială și în România), în colaborare cu Ambasada Turciei din România, i s-a decernat premiul pentru educație.

Conf. univ. dr. Denis Ibadula, premiată în cadrul Galei Capital Femei de Succes 2024
foto: Denis Ibadula, arhivă personală

În cadrul emisiunii tătariilor de la Radio Constanța, într-un interviu Conf. univ. dr. Denis Ibadula afirma următoarele: *“Trăim vremuri în care sistemul de valori este complet răsturnat. Dar eu am mizat pe educație și mizez în continuare pe educație. Întotdeauna le spun fetelor mele dar și studenților mei să încerce să fie foarte buni în tot ceea ce fac, să fie foarte serioși, astfel succesul este garantat. Ceea ce fac eu în continuare este pariul cu educația, pe care am mizat și mizez în continuare”*.

Curajul, pasiunea, perseverența, cunoașterea de sine, armonia, iubirea și dăruirea sunt atribute ce definesc femeile de succes. Aceste femei remarcabile își împărtășesc parcursul, modalitățile prin care au reușit să se descopere, să dobândească succes profesional și armonie personală. Denis Ibadula încercă să mențină un echilibru întotdeauna între viața de familie, viața culturală a comunității din care face parte, dar și cea ce presupune timpul dedicat cercetării științifice.

Radio România Craiova

- *Emisiunea pentru minorități*

Festivalul Înfrățirii și Ziua Comunei, sărbători ale sârbilor din Șvinița
Ludovic Vulea

Sărbătoarea creștină a Pogorării Sfântului Duh - sărbătoarea Rusaliilor - are pentru locuitorii comunei mehedintene Șvinița, peste 95 la sută etnici sârbi, o mai mare importanță decât cea dată de prăznuirea evenimentului religios.

Cele două zile de Rusalii prilejuiesc și desfășurarea Festivalului Înfrățirii, dar și sărbătorirea Zilei comunei, manifestări ajunse în acest an, 2024, la cea de-a XV-a ediție, organizate de autoritatea locală sub auspiciile Uniunii Sârbilor din România, cu sprijinul Asociației femeilor și a Asociației pensionarilor din Șvinița.

Festivalul Înfrățirii și Ziua Comunei,
sărbătorile sârbilor din Șvinița
Afișul evenimentelor

Sârbi din Șvinița sunt creștini ortodocși pe stil vechi și, după cum ne-a povestit primarul Nicolae Curici, sărbătoarea comunei a fost stabilită de Rusalii deoarece credința este foarte importantă pentru locuitori, evenimentul desfășurându-se după un obicei păstrat încă din vechime. Sărbătoarea, care îi reunește și pe fii satului plecați pe alte meleaguri, începe la biserica satului, unde, în prima zi de Rusalii se face praznicul comunei și, legat de acest prim moment, există obiceiul de a împleti câteva fire din „iarba dragostei” cum îi spun localnicii, care este împrăștiată peste tot, în biserică.

Aceste împletituri sunt luate acasă și păstrate peste an, pentru dragoste, înțelegere și unire între membrii familiei. Se rupe apoi pâinea special pregătită pentru această ocazie de „nașul bisericii” și se împarte celor prezenți, apoi, este propus și ales, dintre gospodarii de frunte ai comunei, pentru o perioadă de un an, un nou „naș al bisericii”, fiind aceasta o cinste dar și o mare responsabilitate, deoarece nașul trebuie să ducă grija nevoilor bisericii dar și ale comunității. În acest an, până la viitoarele Rusalii, nașul bisericii și al comunității va fi Primăria Comunei Șvinița. Tot cu această ocazie se împart mici cadouri celor prezenți, dulciuri pentru copii sau alimente ori alte obiecte celor maturi.

De la dreapta la stânga: primarul Nicolae Curici,
prefectul județului Mehedinți Constantin Isuf și câțiva pensionari
foto: Milca Balaci

După slujbă, întreaga adunare se deplasează la căminul cultural sau pe terenul de sport al școlii unde are loc un spectacol susținut de copii, de ansamblul folcloric al comunei - Dunav - dar și de ansamblurile invitate la Festivalul Înfrățirii, o manifestare la care participă reprezentanți ai localităților înfrățite cu Șvinița, sau care urmează să încheie unele colaborări de ordin, în special, cultural. De asemenea, cu ocazia festivalului, pe lângă sărbătoarea propriu zisă, se fac și schimburi de experiență între autorități, se pun la cale noi colaborări, se împărtășesc planuri de viitor. Totodată, prin organizarea celor două manifestări, autoritățile locale urmăresc păstrarea și transmiterea elementelor identitare ale comunității: tradițiile, costumele populare, muzica, dansul, gastronomia locală.

Primarul Nicolae Curici, alături de femeile din asociație
foto: Nicolae Curici, arhivă personală

Festivalul Înfrățirii a fost înființat în anul 2010, atunci când a fost semnat și primul acord de înfrățire a comunei cu localitatea Doni Milanovac, din Serbia, de atunci lista „fraților” sârbilor din Șvinița îmbogățindu-se mereu, atât cu localități din România, cât și din Serbia, Macedonia de Nord și Republica Moldova.

În acest an, Festivalul Înfrățirii s-a desfășurat sâmbătă, 22 iunie, cântecul, jocul și voia bună fiind elementele principale ale întâlnirii, iar Ziua comunei Șvinița, duminică, 23 iunie.

Festivalul Înfrățirii și Ziua Comunei,
sărbătorile sârbilor din Șvinița

Radio România Iași

- *Emisiunea pentru romi*

Etnicii romi din localitatea Murgeni
Dumitru Șerban

Emisiunea *Viața Romilor* de luni, 24 iunie 2024, a fost dedicată etnicilor romi din localitatea Murgeni, județul Vaslui.

Cu această ocazie am discutat cu domnul Murui Brigadier, diacon al bisericii Filadelfia din Murgeni, care ne-a spus că majoritatea romilor din localitate sunt penticostali practicanți. Biserica, după cum ne-a mărturisit interlocutorul nostru, i-a schimbat pe localnici în bine.

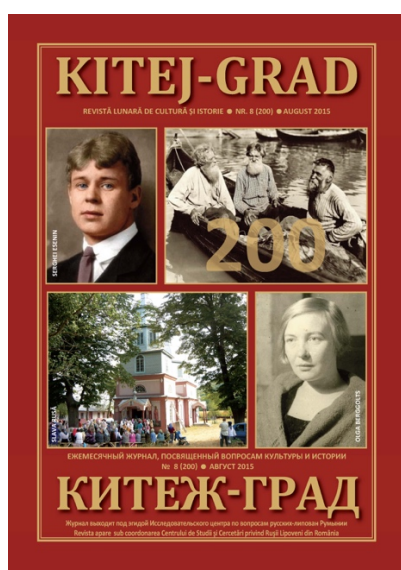
Logoul bisericii Filadelfia din Murgeni, județul Vaslui

Domnul Marin Costică a vorbit despre transformările din comunitatea romilor din Murgeni, dar și despre plecările lor în afara granițelor, în timp ce domnul Benone Avădanei ne-a vorbit despre familia domniei sale.

- *Emisiunea pentru ruși-lipoveni*

De vorbă cu domnul Leonard Lunguleac
Dumitru Șerban

Invitatul emisiunii *Comunități Etnice - Ruși Lipoveni*, de miercuri 26 iunie 2024, a fost domnul Leonard Lunguleac, tehnoredactor (desktop publisher) al Revistei „Kitej-Grad”, periodic al Comunității Rușilor Lipoveni din România. „Kitej-Grad”, revistă lunară de cultură și istorie, care apare sub coordonarea Centrului de Studii și Cercetări privind Rușii Lipoveni din România.

Revista „Kitej-Grad”, numărul aniversar 200, din august 2015 (foto stânga)

Am discutat cu domnul Leonard Lunguleac pentru că, nu demult, revista amintită a ajuns la numărul 300 iar, cu acest prilej, ne-am gândit să facem o incursiune în trecutul și prezentul acesteia. În paginile revistei „Kitej-Grad” semnează nume mari ale slavisticii din țara noastră: Leonte Ivanov, Marina Vraciu, Pavel Tudose, specialiști în Filologie.

Alături de mesaje adresate redacției, cu prilejul editării numărului aniversar, în paginile acestui număr găsim și un text semnat de regretatul dascăl, specialist în filologie, Ilie Danilo. Descoperim astfel povestea publicației, spusă chiar de distinctul dascăl pe care o redăm aici:

Grupul celor patru „vinovați” adică Petru Ivanof, Emil Iordache, Leonte Ivanov și cu mine ne-am adunat la Catedra de Slavistică pentru a pune la punct toate detaliile legate de apariția revistei. Am căzut de acord asupra numărului de pagini, am convenit că din cele douăsprezece pe care ne angajăm să le realizăm, doar patru să fie în rusă, iar celelalte în limba română. Rămânea doar să stabilim numele revistei. Emil Iordache, Dumnezeu să-l odihnească, propusese „Vostok”. Am sărit ca ars: prea semăna cu denumirile unui program spatial al fostei URSS. Noi aveam nevoie de un nume metaforă, de ceva care să șocheze dar, în același timp, să incite la meditație. Pentru că revista trebuia să poarte un nume, el a izvorât din legendă și a fost... „Kitej-Grad”.

Mai târziu, în emisiunea noastră, am povestit legenda cetății Kitej însă, până atunci, am discutat cu domnul Leonard Lunguleac despre atribuțiile sale în ceea ce privește apariția periodicului sau despre semnatarii textelor care pot fi citite în paginile revistei.

Cetatea Kitej

sursă foto: pagina Facebook Kitej-Grad / Китеж-Град

Invitatul emisiunii noastre este absolvent al Facultății de Litere, specializarea Slavistică și Literatură universală și comparată, ulterior terminând și Masteratul de Literatură universală și comparată, la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași.

Atât fiul, Alexandru Lunguleac, invitat într-o ediție trecută a emisiunii noastre, cât și tatăl, Leonard Lunguleac, au semnat de-a lungul anilor, în paginile revistei „Kitej-Grad”, texte foarte interesante care surprind atât tradițiile etnicilor staroveri din România, cât și subiecte din cultura rusă. De exemplu, în Numerele 11-12 (287-288), noiembrie-decembrie 2022, invitatul ediției semnează studiul *Prin Matematică – Utopie. În Noi* (roman scris de Evgheni Zamiatin).

În numărul aniversar 300, dar și în celelalte ediții, găsim și traduceri foarte interesante realizate de doamna profesor Marina Vraciu, specialist în filologie, de la Catedra de Slavistică „Petru Caraman” a Facultății de Litere, din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași.

O temă pe care, în exclusivitate, doamna profesor ne-o traduce și care este surprinsă în paginile revistei „Kitej-Grad” se referă la *Răspunsurile din Pomorie*, „considerată o lucrare colectivă, *Răspunsurile* au fost elaborate în general de Andrei Denisov, scriitor, întemeietorul Pustiei de la Vîg. Este o prezentare a doctrinei credincioșilor de rit vechi în forma unor răspunsuri la 106 de întrebări prezentate în scris. Se prezintă aici principalele puncte de disensiune între staroveri și biserica oficială: semnul crucii, numărul de Aliluia, reprezentarea crucii, jertfa pâinii și a vinului, scrierea numelui Mântuitorului, formularea Simbolului credinței și altele. Unul din punctele discutate se referă la reprezentarea icoanelor. Lucrarea există în manuscris, în volum de 366 de pagini”.

Redacția revistei „Kitej-Grad”, publicată sub coordonarea Centrului de Studii și Cercetări privind Rușii Lipoveni din România

Despre toate acestea am discutat cu domnul Leonard Lunguleac în emisiunii *Comunități Etnice - Ruși Lipoveni*.

Din ultima intervenție audio pe care am difuzat-o, am aflat amănunte și despre alte volume care au văzut lumina tiparului la Editura Comunității Rușilor Lipoveni din România, proiecte editoriale interesante de care invitatul nostru s-a ocupat.

Leonard Lunguleac, tehnoredactor (desktop publisher) al Revistei „Kitej-Grad”
foto: Leonard Lunguleac, arhivă personală

Dintre acestea, amintim: *Scurtă istorie a Bisericii Ortodoxe de Rit Vechi*, de F. E. Melnikov, vol. I și II; *Viața protopopului Avvakum de el însuși scrisă; În Căutarea Tărîmului Izbăvitor*, de prof. Leonte Ivanov; catalogul-album „Biblioteca Mănăstirii Uspenia. Catalogul cărții vechi și rare, sec. XVI-XVII”, vol. I, rodul muncii doamnei Anca Libidov, profesor de Limba și literatura română, doctor în istorie, cercetător în cadrul Comunității Rușilor Lipoveni din România (CRLR) și a arhidiaconului Amfilohie Chioc de la așezământul monahal „Uspenia” din localitatea Slava Rusă, jud. Tulcea și multe, multe altele.

- *Emisiunea pentru minorități „Dialog intercultural”*

Expozițiile „Întâlnirea cu semenul american” și „Regalitatea în filatelie”
Dumitru Șerban

În ediția de vineri, 28 iunie 2024, a emisiunii *Dialog intercultural*, am relatat de la două manifestări culturale desfășurate în târgul Iașilor.

Prima s-a desfășurat în incinta Muzeului de Istorie a Medicinii, Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” și a doua în incinta Sălii „B. P. Hasdeu”, Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu”.

Așadar, primul eveniment s-a desfășurat în cadrul „Săptămânii diversității”, UMF Iași. Este vorba despre vernisajul expoziției foto-documentare „Întâlnirea cu semenul american”, experiența ilustrului savant Grigore T. Popa în America.

Săptămânii diversității”, la UMF Iași
foto: Dumitru Șerban, arhivă personală

Al doilea eveniment, la care am participat și despre care am discutat în emisiunea noastră, se referă la „Regalitatea în filatelie”, expoziție care și-a propus să evoce, prin intermediul mărcilor poștale, secvențe din viața regilor României. Tema pe care am amintit-o a fost prezentată de istoricul Liviu Brătescu.

Mai întâi am dialogat cu domnul profesor Richard Constantinescu, directorul Centrului Cultural „I. I. Mironescu”, titularul disciplinei Istoria Medicinii, Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa”, care ne-a povestit despre expoziția foto-documentară „Întâlnirea cu semenul american”, experiența savantului Grigore T. Popa în America.

Interlocutorul nostru a amintit cărțile lui Grigore T. Popa, editate, din păcate, atât de târziu. Astfel am aflat, în exclusivitate, faptul că domnul profesor Richard Constantinescu ne pregătește o altă apariție editorială din zestrea scriitoricească a lui Grigore T. Popa.

Expoziția foto-documentară „Întâlnirea cu semenul american”
foto: Dumitru Șerban, arhivă personală

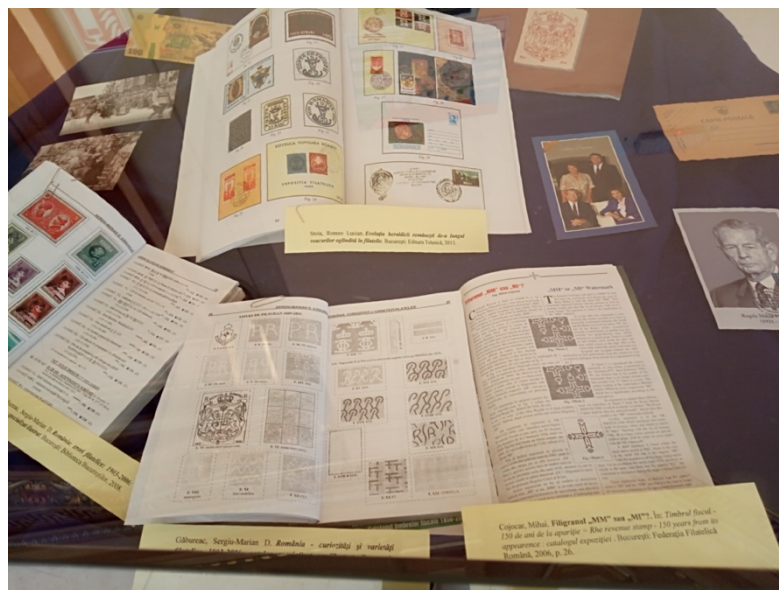
Grigore T. Popa s-a născut la 1 mai 1892 și s-a stins la 18 iulie 1948, în București. Grigore T. Popa era vasluian din satul Șurănești, cu studii la Facultatea de Medicină din Iași, urmate de o specializare în embriologie, neuroanatomie și anatomie comparată, la Universitatea din Chicago din Statele Unite ale Americii și alta în anatomie, antropologie și biologie în Anglia, la Londra. Întors în țară, are o carieră fulgurantă: în 1929 este numit profesor de anatomie la Universitatea din Iași, de unde se mută în anul 1942 la Universitatea din București.

Grigore T. Popa a fost, alături de Mihail Sadoveanu, George Topârceanu și Mihai Codreanu, fondatorul revistei „Însemnări ieșene”, dar și președinte al Societății de Medici și Naturaliști din Iași și membru corespondent al Academiei Române.

Reprezentanții Bibliotecii Centrale Universitare „Mihai Eminescu” Iași au organizat în spațiul expozițional de la etajul I al Palatului Fundației, expoziția intitulată „Regalitatea în filatelie”.

Expoziția și-a propus să evoce, prin intermediul mărcilor poștale, secvențe din viața regilor României.

Au fost expuse colecții de emisiuni filatelice care fac referire la Majestatea Sa Regele Carol I (cum ar fi „Centenarul nașterii Regelui Carol I”, „Trei Regi” și „Fundația Regele Carol I”, realizate de artiști din perioada interbelică precum Ary Murnu și Dimitrie Știubei), mărci poștale dedicate M.S. Regelui Ferdinand I (prima emisiune de timbre fiscale românești executate cu heliogravură, tipărite la Fabrica de Timbre București), emisiuni de timbre din timpul M.S. Regelui Carol al II-lea (pasionat de filatelie, de numele căruia se leagă prima ediție a Expoziției Filatelice Române), precum și timbre emise în onoarea M.S. Regelui Mihai I (printre care se numără „Regele Mihai I – vederi uzuale”, „Pacea, 1947”, „Seceta, 1947”).

Înainte de deschiderea manifestării, am discutat cu domnul Liviu Brătescu, cercetător la Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” din cadrul Academiei Române, filiala Iași, cel care ne-a oferă amănunte interesante despre expoziție.

„Regalitatea în filatelie”,
expoziția organizată la Iași
foto: Dumitru Șerban,
arhivă personală

Radio România Tg. Mureș

Programul pentru minorități Marosvásárhelyi Rádió

SepsiClassic - festival de muzică clasică*Edith Kleindl*

Festivalul de muzică clasică SepsiClassic își propune să aducă muzica clasică mai aproape de oamenii din Sfântu Gheorghe și din împrejurimile sale, prin prezentarea unor muzicieni remarcabili, atât locali, cât și de renume internațional. Concerte camerale, solo și simfonice, proiecții de film, ateliere și evenimente conexe vor avea loc în perioada 4-7 iulie 2024.

Festivalul de muzică clasică SepsiClassic

foto: SepsiClassic

Programul evenimentului a fost conturat pe baza dorințelor iubitorilor de muzică clasică și a expertizei practicienilor de muzică clasică și include atât lucrări și compoziții de muzică simfonică contemporană cunoscute, cât și mai puțin accesibile.

Scopul evenimentului este de a aduce muzica clasică și concertele de muzică simfonică unui public cât mai larg, deoarece acestea nu au doar o putere de formare a publicului și a comunității, ci și un efect de modelare a personalității și a sufletului, un impact emoțional și o experiență de durată.

Programul detaliat îl găsiți pe sepsiclassic.ro

Filmszereda, festivalul de film de la Miercurea Ciuc
Edith Kleindl

Evenimentul din acest an va fi unul inovator, prezentând doar filme realizate de femei regizor.

Festivalul se desfășoară timp de patru zile, de joi până duminică, iar programul complet este disponibil pe pagina oficială și pe pagina de Facebook a Filmszereda.

Filmszereda, festivalul de film de la Miercurea Ciuc
foto: Filmszereda

În cele patru zile vor fi proiectate 15 filme, inclusiv filme ale unor regizori transilvăneni, precum și producții în limbile engleză, română, franceză și portugheză.

A opta ediție a festivalului de film Filmszereda de la Miercurea Ciuc va debuta joi, 4 iulie 2024, când vor fi proiectate două filme: *Ildikó Enyedi - My 20th Century* de la ora 17:00 și *Oana Giurgiu - Spioni de ocazie/ Occasional Spies* de la ora 8:00, cu subtitrare în limba maghiară.

Volumul *Eseuri clujene*, de Tamás Gáspár Miklós
Edith Kleindl

Volumul de eseuri al lui Tamás Gáspár Miklós, care oferă o perspectivă asupra situației intelectualilor maghiari din Transilvania în perioada comunistă, a fost prezentat marți, 25 iunie 2024, la Cluj.

Coperta volumului *Eseuri clujene*, de Tamás Gáspár Miklós
foto: Marosvásárhelyi Rádió

Autorul prezintă situația intelectualilor maghiari într-un stil inteligibil și digerabil pentru toată lumea, atrăgând astfel și tinerii, care au fost prezenți în număr mare la lansare. “În esență, cartea este un portret al intelectualilor maghiari din Transilvania din ultima jumătate de secol”, a declarat Balázs Imre József, editorul cărții pentru Radio Târgu-Mureș, intervievat de Nagy-Bodó Szilárd

Radio România Timișoara

- *Emisiunea pentru germani*

300 de ani de la colonizarea șvabilor bănățeni la Recaș

Adrian Ardelean

Orașul Recaș din județul Timiș a sărbătorit, în una din cele mai lungi zile ale anului, sâmbătă, în 22 iunie, 300 de ani de la colonizarea șvabilor bănățeni împreună cu hramul bisericii romano-catolice din localitate.

Sărbătoarea de Kirchweih, hramul bisericii ținut de comunitatea germană, are o tradiție de 300 de ani, însă cu întreruperi.

Parada portului popular pe străzile din Recaș

Ultima a durat 30 de ani, a început o dată cu emigrarea masivă a șvabilor bănățeni în Germania, după 1989, și s-a încheiat, în urmă cu trei ani, când Tiberiu Palikucsan a reluat tradiția cu sprijinul Forumului German și al producătorului de vinuri din localitate.

Evenimentul de anul acesta a început la orele dimineții cu o paradă a tinerilor în port popular șvăbesc prin centrul orașului în acordurile fanfarei germane din Recaș. Prima pereche a fost alcătuită din Darian Vlaiconi und Teodora Maria Bochiș.

Alaiul deschis de prima pereche în fața bisericii

foto: Adrian Ardelean

Formației locale Gutedel Rekasch s-au alăturat formații de dansuri germane din Buziaș, Sântana, Jimbolia, Deta și Timișoara.

După un popas la primărie, alaiul s-a deplasat spre biserica romano-catolică unde preotul paroh Anton Butnaru a celebrat o liturghie festivă.

Celebrarea Sfintei Liturghii la biserica romano-catolică din Recaş

Interiorul bisericii romano-catolice

Preotul paroh Anton Butnaru

Lăcașul de cult a fost construit între anii 1914-1918 pe locul fostei biserici catolice medievale ridicate de călugării ordinului franciscan. Biserica este închinată Nașterii Sfântului Ioan Botezătorul și are în altarul lateral din partea stângă o statuie a Maicii Domnului neagră.

Legenda spune că statuia a fost inițial albă. Călugării franciscani ar fi ascuns-o, în timpul conflictelor cu otomanii, într-o scorbură de copac, însă pădurea a fost incendiată la retragerea otomanilor.

Statuia nu a fost mistuită de flăcări, însă și-a schimbat culoarea, devenind neagră.

Statuia Maicii Domnului neagră
foto: Adrian Ardelean

După liturghie, perechile în port popular au dansat în fața bisericii cele trei dansuri de onoare, apoi au pornit în marș spre căminul cultural, unde s-a desfășurat programul de după-amiază.

Alaiul în fața bisericii

Alaiul în căminul cultural
foto: Adrian Ardelean

Cei 300 de ani de la colonizarea șvabilor a fost marcat de președinta Societății româno-germane din Timișoara, Annamaria Dascălu-Romișan, printr-o prelegere festivă.

Formațiile de dansuri populare au prezentat un program artistic. Cei prezenți au putut achiziționa bilete la o tombolă având ca premii o pălărie, un batic și câteva sticle de vin.

Formația germană Gutedel Rekasch, la sărbătoarea de Kirchweih

Buchetul de rozmarin împodobit a fost scos la licitație și achiziționat de Adrian Suici contra sumei de 3.000 de lei. El a făcut cadou buchetul surorii sale, Raluca, de la formația germană locală Gutedel Rekasch care va forma, anul viitor, prima pereche la sărbătoarea de Kirchweih.

Câștigătoarea buchetului a fost însoțită acasă cu fanfara de celelalte prerechi în port popular prezente.

Adrian și Raluca Suici, cu buchetul de rozmarin
foto: Adrian Ardelean

*Newsletter realizat de Dan Sterian pe baza informațiilor furnizate de studiourile teritoriale
Radio România*